

prve v měsíci dubnu 1929 při příležitosti odjezdu Viléma K-e do sanatoria. Sporno jest, zdali žaloba byla podána ve lhůtě § 596 c. ř. s. stanovené, totiž do 3 měsíců ode dne doručení rozhodčího nálezu. Tato lhůta byla dodržena, neboť byl-li výrok rozhodčího soudu sdělen a doručen žalující teprve v měsíci dubnu 1929, byla žaloba, podaná 2. května 1929, podána v zákonné lhůtě. Věcně je žalobní nárok oprávněn podle § 595 č. 3 c. ř. s. O d v o l a c í s o u d nevyhověl odvolání. D ů v o d y: Skutečnostmi prvním soudem zjištěnými vyvrácen je názor odvolatelův, že nález rozhodčího soudu byl doručen Vilému K-ovi platně též pro manželku žalobkyni. První soud uznáv, že žaloba byla včas podána a že vyhotovení nálezu žalobkyni doručeného mělo býti podepsáno všemi rozhodci, právem prohlásil nález za neúčinný.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Ježto Vilém K. byl žalobkyní zmocněn toliko k tomu, aby ji při stání zastupoval, nemohl nález rozhodčího soudu platně býti doručen jemu s účinkem také pro žalobkyni. Dlužno proto lhůtu § 596 odst. 2 c. ř. s. počítati ode dne, kterého žalobkyně nabyla vědomosti o důvodu odporování. Tak se stalo v měsíci dubnu 1929, pročez žaloba ze dne 2. května 1929 byla včas podána. Zástupčí moc manželova dle § 91 obč. zák. nenahraňuje plnou moc procesní ve smyslu § 31 c. ř. s. Manžel není zákonným zástupcem manželčiným s oprávněním zákonného zástupce osoby nesvéprávné, a lze proto jeho zmocnění ve sporu posuzovati jen dle ustanovení platných pro jiné zmocněnce, kteří nejsou advokáty, tedy dle obsahu plné moci a podle předpisů občanského práva (§ 33 odst. 2 c. ř. s.

Čís. 14447.

§ 18 (2) zák. o ochr. nájemníků ve znění vyhlášky min. soc. péče čís. 62/34 Sb. z. a n.

Zřeknutím se »předem« jest vzdání se nějakého nároku, jež se stalo před splněním nebo nejpozději při plnění slíbené úplaty.

(Rozh. ze dne 14. června 1935, Rv I 568/35.)

Podle tvrzení žaloby vydal žalobce žalovanému podle smlouvy ze dne 26. ledna 1928 dva směnečné akcepty, znějící celkem na 40.000 Kč za to, že žalovaný uvolní byt jemu žalobcem pronajatý. Byt byl žalovaným vyklizen dne 15. března 1928. Opíraje se o ustanovení § 20 zák. o ochr. náj. čís. 44/28 sb. z. a n., domáhá se žalobce na žalovaném vrácení poskytnuté valuty pokud se týče vrácení směnek. P r v ý s o u d uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Žalobce podepsal prohlášení, jímž se zříká nároku žádati plnění zpět a to v době, kdy již byly podepsány obě směnky. Jest zkoumati, zdali tímto jednáním žalobce se vzdal nároku na vrácení toho, co bylo plněno, a dále zdali toto vzdání se jest dle § 20 cit. zákona přípustné a platné. Že žalobce se vzdal nároku, o tom vzhledem k jasnému znění prohlášení ne-

může být žádné pochybnosti. Jedná se jenom o otázku, zdali takové vzdání se není ustanovením § 20 cit. zákona vyloučeno. Tu nutno klásti důraz na slovo »předem«. Zákon nezakazuje zřeknutí se vůbec, nýbrž jenom »předem.« Výklad, že slovem »předem« má být jenom jasněji vysloveno, že v žádném časovém momentě se nároku nelze vzdát, odporuje duchu českého jazyka. Kdyby takové vzdání se mělo být vůbec vyloučeno, něsmělo by se slovo »předem« v textu vyskytnouti. Jestliže jest ho v zákoně použito, znamená skutečné obmezení zákazu na projevy, které předcházejí, kdežto projevy, které následují, jsou ponechány zákonem stranou a tudíž jejich platnost není nijak dotčena. Výklad opačný jest umělý a přiči se § 6 o. z. Proto také žalobcův projev, který nestal se předem, nýbrž teprve po podepsání obou směnek a v době, kdy žalovaný se již stěhoval, sluší považovati za platný. Žalobce se zřekl svého nároku na vrácení a nemůže tudíž s úspěchem žalobou vrácení svého plnění se domáhati.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Smlouva, kterou si nájemník dává poskytovat pronajímatelem úplatu za uvolnění bytu neb jiných místností, spadá pod záповěď § 20 odst. 2 zákona o ochraně nájemníků č. 48/25. Podle důsledné judikatury nejvyššího soudu náleží pod záповěď § 20 odst. 2 uved. zák. také ujednání mezi vlastníkem domu (pronajímatelem) a nájemníkem, že se tento za úplatu vystěhuje, neboť zákon rozumí slovy »postoupení bytu« jeho uvolnění, ať již pro vlastníka domu nebo pro jiného nájemníka, a to z jakékoliv příčiny (sr. na př. rozh. č. 12552, 9955, 9931, 8353, 7430, 7429, 6045 a 3007 sb. n. s.). Jde dále o otázku, zdali žalobce se platně zřekl nároku na vrácení toho, co plnil proti ustanovení § 20 odst. 2 uved. zák. (§ 20 odst. 3). Nároku na vrácení »odstupného« lze se platně zříti, čemuž nasvědčuje doslov i smysl § 20 (2) [nyní § 18 (2)] zákona o ochraně nájemníků, takže běží jen o výklad slova »předem«. Zákon neustanovuje určitý časový termín, do něhož jest pokládati vzdání se »předem« a od něhož již za vzdání se dodatečné, ale již podle doslovu zákona, kde se praví, že nároku na vrácení nelze se předem zříci, nutno vyložit zákon tak, že toto zřeknutí se platí jen tehdy za vzdání se »předem«, stalo-li se před splněním nebo nejpozději při plnění slíbené úplaty. Správnost tohoto názoru plyne také z úvahy, že nárok na vrácení vzniká teprve splněním, teprve od té doby lze požadovati zpět, co bylo plněno, teprve od té doby začíná běžeti promlčecí lhůta (§ 1478 obč. zák. slova »o sobě« a rozh. č. 8352 sb. n. s.) a teprve od té doby nastalé vzdání se by již nebylo předem, takže dokud nebylo plněno, je vzdání se »předem.« Dovolatel klade ovšem důraz na ústní ujednání, které předcházelo jak podpisu směnek, tak i písmnému zřeknutí se; a na zjištění prvního soudu, že bylo požadováno písemné prohlášení za účelem obcházení zákona. S těmito vývody není však v právu, neboť dovolatel nebyl uveden v omyl (§§ 871 a 876 obč. zák.). Bylo mu přece vyloženo, že dřívější vzdání se jest bez účinku a že je třeba nového prohlášení o vzdání se. Podepsal-li předložené mu písemné prohlášení i po tomto výkladu a po splnění závazku k akceptu směnek, když mu neúčinn-

nost dřívějšího vzdání se byla vysvětlena, vzdal se tím dodatečně platně nároku na vrácení směnek, po případě směnečné valuty. Nešlo o obcházení zákona, jenž dodatečné zřeknutí se nevylučuje, a nešlo proto také ani o jednání zákonem zapovězené, ani o jednání na oko, neboť žalovaný mohl pokládati vzdání se žalobcovo za vážné a jeho písemné prohlášení za platící tak, jak bylo vydáno (§ 869 obč. zák.), kdežto vnitřní výhrada žalobcova neměla žádného právního významu (§ 916 obč. zák.).

Čís. 14448.

O tom, zda jde o věc nepatrnou, rozhoduje především peněžitá částka v žalobě žádaná, takže se pak již neurčuje hodnota předmětu sporu podle §§ 55 až 59 j. n.

(Rozh. ze dne 14. června 1935, R II 277/35.)

Žalobce tvrdě, že zkrácením nájemní doby utrpěl nevyužitím jím provedených investic škodu 750 Kč, domáhá se na pronajímatelích po odečtení 260 Kč za poslední nájemné, které již nezaplatil, 490 Kč. Předmět sporu ocenil podle § 55 (3) j. n. na 750 Kč. Prv ý s o u d žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d odvolání odmítl. D ů v o d y: Žaloba byla podána ve skutečnosti na zaplacení obnosu 490 Kč, a jedině tato peněžitá částka byla žalobcem vůči žalovaným žalobou uplatňována a to je rozhodnou pro ocenění předmětu sporu (§ 448 c. ř. s.). V žalobě sice uvedl žalobce, že oceňuje předmět sporu na 750 Kč podle § 55 věta 3 j. n., leč ocenění to není přípustné, ježto ustanovení § 55 věta 3 j. n. předpokládá vzájemné pohledávky sporných stran mezi sebou a z toho vyplývající přebytek ve prospěch té neb oné strany. V daném sporu se o nějaké vzájemné pohledávce nejednalo. Jde tedy o věc bagatelní dle zákona ze dne 11. prosince 1934 čís. 251 sb. zák. a nař., a poněvadž odvolání ve věcech bagatelních jest přípustné pouze z důvodu zmatečnosti ve smyslu § 477 čís. 1—7 c. ř. s. (§ 501 c. ř. s.), jenž nebyl v odvolání uplatněn, bylo odvolání v neveřejném sedění podle § 471 čís. 2 a § 473 c. ř. s. jako nepřípustné odmítnuto.

N e j v y š š í s o u d odmítl rekurs do tohoto usnesení.

D ů v o d y :

V žalobní prosbě byla žádána částka 490 Kč. Je-li předmětem sporu peněžitá částka, jest podle § 448 c. ř. s. (ve znění zákona z 11. prosince 1934 číslo 251 sb. z. a nař. čl. I číslo 1) ocenění předmětu sporu žalobcem pro způsob řízení bezvýznamné, ježto podle tohoto zákonného ustanovení rozhoduje o způsobu řízení především »peněžitá částka v žalobě žádaná.« Do § 448 c. ř. s. v doslovu článku I čísla 1 zákona čís. 251/34 byly sice za slova »nebo hodnota předmětu sporu« v závorce pojaty §§ 54 až 59 j. n., aby bylo naznačeno, že bagatelní mez, — tedy způsob řízení — se určuje právě takovým způsobem jako hodnota předmětu sporu při určování příslušnosti, ale to platí jen pro případy, v nichž v žalobě není žádána určitá peněžitá částka, neboť je-li žádána,